

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De Zachæo, Sermo LIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

Seruemus ergo fratres mandata quæ vitæ sunt, teneat se profundæ pacis nexibus colligata fraternitas, & salutari vinculo charitatis mutua se dilectione constringat, quæ operit multitudinem peccatorum. Dilectio ergo omnibus desideriis amplectenda est: quæ tot bona potest habere, quot præmia. Custodiēda præ omnibus virtutibus pax est, quoniam Deus semper in pace est. Locum non demus inimico, ne in tritici segete valeat seminare zizania, & seculo iam rusticō, & spe longi laboris eluso, expectatos fructus ipsa messis maturitate perdat, aut vinum vetustate suave in liquorem perfidiæ demutatum infusa fœcis permixtione conturbet, aut inter dulcia mella felle venena amatiora confundat. Procul contentiones, procul lites, procul maledicta mittantur: & quia laqueus est mortis, lingua susurronis & bilingualis, parcat unusquisque animæ suæ, ne in supplicium suum vincula sibi mortis innectat. Amate pacem, & tranquilla sunt omnia: ut & nobis præmia, & vobis gaudia reserueris, ut ecclesia Dei in pacis unitate fundata, perfectam in Christo teneat disciplinam.

De Zachæo, Sermo LIV.

Iesus Euangelista proximè dum diuitis inhumanis vitam describit, & finem, humanos mouit & mœstificauit affectus: sed hodie Zachæi diuitis humanitatem, fidemque referendo, cœleste nos extulit, & prouexit ad gaudium. *Et ingressus, inquit, Iesus, perambulabat Hiericho.* Quare perambulat, non ambulat? Quia quod Moyses ambulauerat, perambulabat Christus: & populū quem Moyses induxit in via, Iesus ad quietem promissæ mansionis adduxit. *Perambulabat Hiericho.* Hiericho ciuitas ipsa est, quam Iesus Nauē septeno tubarum clangore subuertit. Sed quia

quia Christus venit saluare quod perierat: ingredi-
tur Hiericho, ut quod lex terribili vociferatione de-
iecerat, Iesus clamore piæ prædicationis attollat. *Ie-*
sus, inquit, ingressus perambulabat Hiericho, & ecce vir no-
mine Zachæus, & hic erat princeps publicanorum, & ipse
dives. Princeps publicanorum in ciuitate perdita
perditio operis Zacchæus egisse scribitur principa-
tum: ex loco, persona, officio, reatus magnitudo
monstratnr, ut ex magnitudine criminis remittentis
luceat magnitudo. Et quærebat Iesum videre. Qui
Christum videre quærit, cœlum vnde Christus est,
non terram, de qua aurum est, intueatur. Diues
ergo, qui sursum respicit, non portat diuitias, sed pro-
culcat: nec incuruatur diuitiis, sed leuatür: atque agit
diuitias ad largientis obsequium, non ad diuitiarum
auaritiae seruitutem: diuitiarum seruus, non Dominus
est auarus: at misericors tot seruos se probat habere
quot nūmmos. Quærebat Iesum videre, & non poterat
pre turba, quia statura pusillus erat. Satis hic animo
magnus erat, qui pusillus videbatur in corpore: nam
mente tangebat cœlos, qui corpore homines non æ-
quabat. Nemo ergo de breuitate corporis, cui adderet
nil potest, curet: sed ut fide immineat, hoc procu-
ret. Et precurrens ascendit in arborem. Quibus putas iste
gradibus altissime arboris peruenit ad ramos? Iste cal-
cauit terram, superascendit auram, transcendit auaritiam &
totam diuitiarum supergressus est molem;
ut prosiliens in arborem veniaz, misericordiae appre-
henderet fructum: & de specula confessionis, indulgē-
tiæ cerneret largitorem: Ascendit in arborem Sycomorū.
Mysterio, non causa ascendit in arborem Sycomo-
rum: ut vnde Adam texerat nuditatem corporis, Za-
chæus inde velaret fœditatem auaritiae. Ascedit in ar-
bore Sycomorū, ut videret Iesum, quia inde erat transitus.

cognitio

M 4

Verè

Verè dixit transiurus: quia Christus terrenas vias & humanos labores non mansurus venerat, sed venerat transiurus. *Cum autem Iesus venisset ad locum, suspiciens, vidit eum.*

Ioan. i. Quasi si illuc non vertisset oculos non videret, qui Nathanael cum absens esset sub eadem arbore longè vidit: sed vidit eum, vidit ad veniam: respexit ad gratiam, intendit ad vitam, contemplatus est salutem. Deus quem videt non ut ignorans, agnoscere cupit, sed ut sciens ad gloriam vult videre. *Vidit eum, & ait ad illum, Zacchæe festinans descendere, quia hodie oportet me in domo tua manere.* Si bene ascenderat, quare ei dicitur descendere? Superiorus dixit, præcurrrens ascendit arborem, præcurrit seruus dominū: & ante Zacchæus ascendit arborem, quam crucem dominator ascenderet: hinc est quod dicitur ei, *Festinans descendere.* Si sapis, festinans descendere: descendere ante Dominum de Adamatica arbore, ut post crucem dominicæ passionis ascendas.

Mat. 10. Nisi quis tulerit crucem suam; & secutus me fuerit: non dixit, præcesserit me. Descende ergo ut deponas tantæ fraudis onera, pondera cupiditatis, vñtarum molem, magisterium publicani, exactiois crudelissimæ principatum, expeditus intres pauperis scholam, discipulatum misericordiæ, pietatis vñsum, patientiæ disciplinam, studia virtutum, scientiam diuinitatis, tolerantiam passionum, philosophiam mortis, atque inter vitalis ligni ardua iam perfectus ascendas. *Descende, quia hodie in domo tua oportet me manere.* Cuius domum non intrauerit Christus, ille ad diuinam non perueniet mansionem: & cuius hic ad mensam non sederit Christus, ille cœlestem non accumbet ad mensam. *Et festinans descendit, & suscepit eum gaudens.* Gaudet, quia suscepit suscepторem suū, quia pastore suū pascit, quia reus iudicé suffragio

suffragio humanitatis inclinat, quia cibi & potus fœnore debitorem suum sibi facit & acquirit: & sic fit, ut quæstum non perdat publicanus iste, sed mutet. Et cum viderent, inquit, omnes murmurabant dicentes, quod ad hominem peccatorem diuertisset. Et quis sine peccato? Et si nemo, ipse sibi veniam negat, qui Deum, quod ad peccatores ingreditur, accusat. Deus quando peccatorem querit, non peccata, sed hominem querit: ut peccatum quod est opus hominis, despiciat: ut opus suum quod homo est, non amittat. Audi Prophetam dicentem: Auerte faciem tuam à peccatis meis: hoc est, ab operibus meis. de se autem, Opera manuum tuarū ne despicias. Index cum vult ignoscere, hominem respicit, non culpam: pater cum misereri vult filio, affectum cogitat, non delictum: sic in homine Deus sui memor est operis, ut operis obliuiscatur humani. Tu ergo qui reprehendis, qui murmuras, cur ad peccatorem diuerterit Christus, viam salutis, exemplum veniae, misericordiae spem: de tali ingressu cape, & caue ne hoc tibi sit blasphemandi materia, quod tibi occasio est salutis, Quo medicus nisi ad ægrum? Non est opus, inquit, sanis medicus, sed male habentibus, ubi anhelus pastor, nisi ad ouem perditam: Quando se ex hostibus imiscet, nisi cum vult liberare captiuum? Et qui pretiosam perdit margaritam, loca squallida non deditur intrare, & eam inter stercorea ipsa perquirere non abhorret. In quod præceps post filium non se dat mater? Et arguitur Deus qui creauit hominem ad imaginem & similitudinem suam: quare hominem inter peccata charitate conditoris inquirit? Murmuras homo quare hominem Deus inter peccata querat: quid facies cum videris eum propter hominem ipsas tenebras tartari penetrare? Audi tamē quid

Psal. 50.
Pf. 137.

Matt. 9.

Gen. 1.

M 5 ingressus

ingressus ad peccatorem fecerit Christus. *Stans, inquit, Zachæus dixit.* Vides quomodo erectus est qui iacebat. Iacemus in vitiis, & iacemus oppressi: statim, cùm bonis operibus erigimur ad profectum. *Stans, inquit, Zachæus, dixit, dimidium bonorum meorum de pauperibus.* Iste post mortem se credit esse vieturum, qui dimidium bonorum iam futuram transmittit ad vitam. Sit licet ille perfectus, qui rotum quod habet illuc, ubi vieturus est, semper hinc præmittit: est iste tamen virtutum socius, consors prudenter, fidei particeps, qui ad Deum vel dimidium mittit: quia homo quod hic reliquerit, hoc amittit. Et re vera fratres, sicut se iste ibi credit viuere, qui illuc transmittit sua: ita ille se sibi non credit esse vieturum, qui sibi illic quod habere debeat, nil pararit. Nam si paupertatem vix ferre possumus temporalem, in æternum mendicus fieri quis durabit? *Quis militans non ad patriam mittit, quicquid bellico sudore conquirit, ut adolescentiæ labores senectus delicia compenset?* Et Christianus cui militare est id quod viuit in sæculo, quomodo non cogitat ut pericula terrena otiis cœlestibus consoletur? Qualiter hæc faciat Christianus, Zachæus ipse & verbo docet & monstrat exemplo. *Dimidium bonorum meorum do pauperibus, & si cui aliquid fraude abstuli, reddo quadruplum.* Qui aliena prorogat plus dando diripit, quam furando: nec compescit inde dolentum geinitus, sed producit. Audeo dicere, qui de fraude Deo offert, cumulat crimina, non emundat: quia Deus in tali munere exuias suorum pauperum, non misericordias, intuetur. Sine causa Deo plorat, contra quem iustè causa pauperis plorauerit Deo. Dei vox est: Si pignus tuleris fratri tuo tunicam, ante solis occasum reddes illi. Sicut furē lucernā prodit, ita

dit, ita sol eos qui fraudantur, accusat. Si volumus Deo offerre nostra, si apud Deum quæ nostra sunt, possidere volumus, mereamur & nos audire talia, qualia Zachæus audiuit. *Hodie domui huic salus aduenit, quia & hic filius est Abrahæ.* Inhumanus diues cum esset filius Abrahæ, factus est gehennæ filius: iste cum esset rapinæ filius, dando sua, aliena reddendo Abrahæ adoptatur in filium. Ne quis tamen putet Zachæum offerendo dimidium bonorum perfectionis non tenuisse fastigium, qui post omnia sua, & seipsum sic dedit Domino, ut episcopatus honore sultus, à mensa publicani quæstus ad mensam dominici corporis perueniret: & fraudulentas sæculi diuitias derelinquens in paupertate Christi veras sæculi diuitias inueniret.

In illud Lucæ, Quis ex vobis patrem petit panem, &c. Deque patrum in filios charitate, Sermo LV.

POstequam præcepta legis diffusa voluminibus, congesta libris, amorem nobis non suffecerunt commendare diuinum duris hominum præcordiis, comparisonibus, exemplis, inseritur Dei, & insinuatur affectus. *Quis, inquit, ex vobis patrē petit panē,* Luc. 11. *nunquid lapidem dabit illi? aut pisces, nunquid pro pisce serpentem dabit illi? aut si petierit ouum, nunquid porriget illi scorpionem?* Si ergo vos cum sitis mali, nostis bona dare filiis vestris: quanto magis pater uester cœlestis spiritum bonum dabit potentibus se: *Quis ex vobis patrem petit panem, nunquid lapidem dabit illi?* Charitas dolū nō habet: fraudem pietas, affectio non recipit falsitatem. Si pater est, non potest non amare: si amat, nisi quod bonum est dare nescit: negat patrem, qui de patri suspectus est largitare: ignorat se filiū, quæ data paterna solicitant: